

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Oppericht 1 Januari 1881

MARKANTE FACETTEN

OUD-PROFESSORALE HOCUS POCUS

door A. P. N. de Groot, arts, Voorzitter
Vereniging tegen de Kwakzalverij

IN HET UITERST conservatieve opinieblad „ACCENT” werd op 31 januari j.l. (blz. 10 tot en met 12) een ongesigneerd artikel gepubliceerd over een interview met de oud-bijzonder hoogleraar in de parapsychologie, Prof. Dr. (in de letteren en wijsbegeerte) W. H. C. Tenhaeff.

Onder diens traditionele portret stond de stelling: „vroeger vechten tegen ongelovigheid, nu tegen lichtgelovigheid”.

In dit interview met een reporter, die zich door een dikke punt onder zijn artikel in het duister hulde, leeft de heer Tenhaeff zich ten koste van ondergetekende als volgt uit.

„Prof. W. H. C. Tenhaeff zal 7 maart te zien zijn in het tv-programma Markant, waarin zijn tegenspeler, inspecteur der Volksgezondheid De Groot is. De laatste werd een aantal jaren geleden onder meer bekend door zijn roemruchte uitspraak over het onderzoek bij paranormale genezers: „Zulk soort dingen hoort men niet te onderzoeken...”.

De heer De Groot suggereerde toen ook dat Tenhaeff bijvoorbeeld een auto van Croiset, helderziende te Utrecht, aanvaard zou hebben.

De bejaarde maar fitte en strijdvaardige Tenhaeff (op 14 januari werd hij 82 jaar) verheugt zich danig over de hernieuwde ontmoeting. „De Groot kan minder dan niets van zijn toen gedane uitlatingen waar maken”. Aldus het interview in Accent.

Nimmer gebezigde woorden

ALLEEN DE LAATSTE OPMERKING BENADERT ENIGSZINS DE WAARHEID: de, als vaststaand geponeerde „uitlatingen” zijn nimmer als zodanig door ondergetekende gebezigd. Ze zijn door de heer Tenhaeff — parapsychologisch? — gedis-tilleerd uit de volgende twee voorvallen.

• Ad 1. Bij herhaling — en met nadruk — heeft ondergetekende gewezen op het grote belang voor de gezondheidszorg van het onderzoek door de Staatscommissie-Pekelharing. Na een, op hoog peil staand, wetenschappelijk onderzoek kwam deze Staatscommissie in 1918 tot

de uitspraak: „Van nieuwe, tot verras-sende uitkomst leidende, „geneeswijzen” is niet het allerminst gebleken”.

Nadien is helaas nimmer meer een **wetenschappelijk verantwoord** onderzoek naar de resultaten van „handelingen” van onbevoegden aan de orde geweest, ondanks herhaald aandringen daartoe door de Vereniging tegen de Kwakzalverij.

Wél werd in de tweede helft der vijftiger jaren op een **wetenschappelijk niet verantwoorde wijze** hiertoe een poging ondernomen door de z.g. „Stichting inzake het vraagstuk der paranormale geneeskunde en haar maatschappelijke betekenis”.

Onder regie van — en onder aanwij-zingen door — een niet-medicus, de pa-rapsycholoog Tenhaeff heeft een dood-gewone arts, een oud-gouvernements-arts, zich hiertoe geleend. Onder zéér primitieve omstandigheden — aanvan-kelijk ontbrak zelfs een microscoop — heeft deze eenling zich een oordeel moeten vormen over de geneeskundige „resultaten” van één bepaalde zo ge-heten „paranormaal” begaafde gene-zer”.

Tegen een dergelijke — **wetenschappe-lijk niet verantwoorde** — wijze van be-naderen van een zo ernstig probleem werd destijds door ondergetekende ten sterkste stelling genomen. Zulk soort dingen hoort men niet **op zo'n onbenu-lige manier te onderzoeken**.

In de parapsychologische gedachten-gang van de heer Tenhaeff paste de vet gedrukte beperkende bepaling aller-minst. Daarom is door hem dit — alles-zins verduidelijkende — onderdeel in de mist gegaan.

Met een slee van een wagen

• Ad 2. TIJDENS EEN REDE over kwak-zalverij in het algemeen besprak onder-getekende de verschillende vormen, waaronder dit euvel zich voor kon doen. Toen de „kruidendokters” aan de orde kwamen, gingen de gedachten van on-

dergetekende — zonder een naam te noemen — uit naar een, in het Gooi wo-nende onbevoegde, die zijn bedrijf in Amsterdam uitoefende. Naar aanleiding van dit forensendom werd opgemerkt, dat hieruit bleek hoezeer sommige kwakzalvers — deels ten koste van ar-moedige stakkers — zich de weelde veroorloofden in een kast van een huis te gaan wonen en zich dagelijks met een slee van een wagen naar hun krui-denzaakje elders te spoeden.

In de thee-pauze na de redevoering, vroeg de voorzitter of ondergetekende er bezwaar tegen zou hebben als bij de volgende discussies zijn mening over de houding van de heer Tenhaeff ten opzichte van „geneeskundige kwalitei-ten van paranormale genezers” zou worden gevraagd. Ter verheldering werd tevens vertrouwelijk medegedeeld, dat één van de dames-bestuursleden een goede kennis van deze bijzonder-hoog-leraar was.

Natuurlijk kwam de vraag al heel spoed-ig. Het antwoord — waarbij het wel of niet bezitten van een auto in genen dele aan de orde is geweest — liet aan dui-delijkheid niets te wensen over.

Korte tijd na dit gebeuren kwam onder-getekende ter ore, dat de heer Tenhaeff in een select — en besloten — gezelschap ondergetekende van valse voor-lichting had beschuldigd: In een rede zou hij hebben verkondigd, dat de hoog-geleerde heer een slee van een auto zou bezitten terwijl laatstgenoemde metterdaad helemaal niet in het bezit van een dergelijk voertuig was. Ge-waarschuwd door deze verdraaiing van feiten door de bijzonder hoogleraar in de parapsychologie heeft ondergete-kende nadien in geen enkele voordracht meer gesproken over het al dan niet bezitten van een soortgelijk luxe ver-voermiddel door wie dan ook. In de loop der jaren heeft de fantasie zich klaarblijkelijk nog verder toegespitst: de „helderziende” Croiset zou — uit dank-baarheid?? — dit geschenk aan zijn promotor hebben geoffreerd. Je reinste foutieve overbrenging van een nooit ge-sproken woord.

Als een orakel aanvaard

DE BOVEN UITEENGEZETTE gang van
VERVOLG OP BLZ. 10

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

DEVENTER „BOTTENDOKTER” KREEG ACHT MILLE BOETE

DE DEVENTER KANTONRECHTER heeft de 51-jarige „bottendokter” J. S. uit Deventer veroordeeld tot een boete van 8000 gulden, waarvan 2500 gulden voorwaardelijk. De man was het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst ten laste gelegd. Alsmede — en dat werd hem het zwaarst aangerekend — het onbevoegd in bezit hebben en voorschrijven van medicijnen. Aldus lezen wij in het Deventer Dagblad.

„Men moet dit heus niet zien als een heksenjacht. Ik geloof best dat er mensen heil bij deze man hebben gevonden, maar het is in belang van de volksgezondheid dat aan de gestelde regels de hand wordt gehouden”, zei officier van justitie mr. P. A. H. J. Cremers tijdens de bijna twee uur durende zaak. S. zelf liet gisteren verstek gaan. „Wegens ziekte”, aldus zijn raadsman.

De verdachte heeft, zo bleek, twee jaar geleden zelf de zaak aan het rollen gebracht door een ontheffing van de drogisterij-vergunning aan te vragen. Nadien kreeg hij twee maal de inspectie voor de volksgezondheid vergezeld van de politie op bezoek. Daarbij aanwezig waren dr. T. Landheer, geneeskundig inspecteur voor de volksgezondheid en G. W. Kaufmann, inspecteur volksgezondheid voor de geneesmiddelen. Zij verschenen voor het kantonrecht als getuigen-deskundigen.

Onbevoegde gaf injecties

UIT HUN VERHALEN bleek dat S. een drukke praktijk had. Hij stelde diagnoses en gaf injecties enzovoorts. De kantonrechter en de officier tilden echter veel

HOCUS POCUS

VERVOLG VAN BLZ. 9

zaken moge een vingerwijzing zijn voor de wijze, waarop uitspraken van de parapsycholoog Tenhaeff tot stand komen.

De autoriteit van zijn wetenschappelijke titels maakt op het — niet bijster deskundige — publiek een zodanige indruk, dat — ook van weinig, of géén, kritische zin getuigende — uitlatingen er als koek ingaan en blote veronderstellingen of halve waarheden — als vaststaande feiten geponeerd — grif als een orakel worden aanvaard. Op zulk, van elke wetenschappelijke inslag gespeend, drijfzand is zijn bolwerk van de „paranormale geneeskunst” opgebouwd.

Boven nader uiteen gerafelde gang van zaken moge als prototype gelden van zijn wijze van wetenschappelijke benadering van talrijke resultaten van „paranormaal begaafde genezers”.

A. P. N. DE GROOT

zwaarder aan het feit dat de „bottendokter” annex magnetiseur niet in ons land geregistreerde geneesmiddelen voorhanden had en die voorschreef aan z'n patiënten. Volgens deskundige Kaufmann waren daar preparaten bij die een schadelijke bijwerking kunnen hebben bij onoordeelkundig gebruik. Daarnaast bleek S. ruim voorzien van homoeopatische middeltjes.

Wat betreft de opleiding van deze „dokter” vertelde dr. Landheer dat de man nauwelijks enige vooropleiding heeft, wel in bezit is van Rode Kruis-diploma's en in Duitsland opleidingen heeft gevolgd voor heilpraktiker en giropraktiker. „In Nederland zijn die opleidingen absoluut niet erkend. Het is ook bepaald geen universitaire opleiding. Die diploma's waarmee hij de muur heeft volhangen krijg je soms al als je een paar dagen een cursus hebt gevolgd”, aldus dr. Landheer die in de toekomst enige vorm van erkenning van S. zeker niet zag zitten.

Op de vraag van kantonrechter mr. J. W. Schutte of S. zijn praktijk nog uitoefend weigerde diens raadsman mr. Blaisse te antwoorden. De raadsman liet wel weten dat de geneesmiddelen die S. had, terwijl hij die helemaal niet mocht hebben, weer terug gegaan zijn naar Duitsland.

„Net doen of je dokter bent”

AAN HET BEGIN van zijn requisitoir zei officier van justitie mr. Cremers dat hij het een moeilijke en erg delicate zaak vond. „Aan Duitse bevoegdheden heb je hier niets. Wil iemand zo'n functie uitoefenen dan moet hij het doen waar dat mag. Over de Duitse grens dus”. De officier wilde niet ontkennen dat er mensen zijn die bovennatuurlijke geneeskraft uitstralen. „Maar je moet niet net doen of je dokter bent en dan van die gevaarlijke geneesmiddelen gebruiken”, vervolgde mr. Cremers.

„Maar ja, deze zaak is erg moeilijk want er zijn mensen die zeggen S. is een goede man voor mij, hij doet wat dokters niet konden en nu gaan jullie zo'n man vervolgen”.

Het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst wilde de officier beboet zien met 500 gulden of 20 dagen hechtenis. Verder eiste hij 7500 gulden boete of zes maanden wegens het voorhanden hebben van gevaarlijke geneesmiddelen. De officier zei daarbij rekening te houden met het feit dat dit werk voor S. een volle dagtaak was. Wat hem een goed inkomen bezorgde.

De raadsman van S. mr. Blaisse hield een vooral juridisch pleidooi waarbij hij tevergeefs de rechtsgeldigheid van de processen-verbaal aanvocht. „Mijn cliënt heeft niet in vrijheid die verklaringen af-

gelegd. Bovendien is hij overrompeld in zijn eigen huis”. De raadsman rangschikte het werk van S. onder alternatieve geneeskunst.

Kantonrechter mr. Schutte achtte beide tenlaste gelegde feiten bewezen. Voor het eerste feit het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst veroordeelde hij S. tot 500 gulden boete.

„Het andere feit ligt in een heel ander vlak. Dat is vergelijkbaar met economische delicten. Iedere cent heeft hij eigenlijk onrechtmatig verdiend. Die behandelingen kostten maar 25 gulden per keer. Aan de geneesmiddelen werd het meeste verdiend”, zei mr. Schutte, alvorens S. verder te veroordelen tot 7500 gulden boete, waarvan 2500 gulden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

Flinke portie brandnetels

In zijn rubriek Twijfel had columnist Nico Scheepmaker (o.a. in Haarlems Dagblad) het over huismiddeltjes. Hij kreeg er heel wat post over. Van mevrouw P. M. Mulder kreeg ik de volgende brief: „Ik kom uit een familie waar reuma een algemeen verschijnsel was, zowel mijn moeder als mijn grootmoeder hadden hiermee te maken. Toen ik 16 jaar was (ik ben nu helaas alweer 67) begonnen bij mij de geveerde reumaverschijnselen zich te melden. Direct gebood mijn moeder mij als geneesmiddel petroleum op zwarte koffie. Helaas was ik te haastig en heb ik in het begin van de kuur per dag een lepel vol ongezuiverde petroleum gedronken. Jaren later kreeg ik wat maagklachten, welke door de dokter verondersteld werden ontstaan te zijn door mijn petroleumgebruik. Maar ik was na een half jaar mijn reumatiek kwijt. Kreeg toen van een kennis uit Kampen de opdracht brandnetels te gebruiken opdat de verschijnselen niet terug zouden komen. Heb toen aan onze huisdokter gevraagd en die zei: baat het niet, het zal ook wel niet schaden. Nu gebruik ik zo'n 5 á 6 keer per jaar een flinke portie brandnetels, bereid als bijvoorbeeld gekookte andijvie, en nooit geen reuma meer gehad”.

Utrecht zoekt aardstralen

HET AARDSTRALENSPROOKJE doet nog altijd opgeld. Het Utrechtse statenlid drs. P. A. Delvaux wil, volgens een bericht in De Telegraaf dat de provincie Utrecht gebruik zal maken van wichelroedelopers om de invloed van aardstralen op automobilisten te onderzoeken. Volgens het Statenlid is in Duitsland al gebleken, dat aardstralen in het wegdek verantwoordelijk zijn voor onbeheerste stuurbewegingen en ander afwijkend gedrag. Het experiment in de provincie Utrecht zal worden begonnen op een kruispunt in Cothen, waar soms onverklaarbare ongelukken gebeuren.

ONBEGRIJPELIJK OPTIMISME

OP hoe gevaarlijke wijze de wet op het uitoefenen van de geneeskunst met voeten wordt getreden blijkt ook in dit nummer van het Maandblad tegen de Kwakzalverij weer. Iemand in Deventer, aangeduid als de „bottendokter“, oefent met wat zwemdiploma's of iets in die geest aan de wand de geneeskunst uit en schrijft gevaarlijke medicijnen voor. Het toeval is hem genadig — er zijn geen gevallen bekend waarbij dit op ongelukken uitliep.

Het herinnert aan het geval van een andere kwakzalver, Oeds S. (Spithorst) die met te hoge concentraties vitamine D3 zijn patiënten te lijf ging. Deze uit Nieuwleusen afkomstige kwakzalver met een verbazend drukke praktijk schoof de schuld van de ernstige vitamine-vergiftiging die geleid had tot het opnemen van drie van zijn patiënten in een ziekenhuis te Zwolle op anderen. Volgens zijn verdediger zou Oeds S. geweten hebben dat het toedienen van een overdosis vitamine D3 levensgevaarlijk is. Het resultaat was een bijzonder coulante behandeling van deze Oeds S., die er nota bene van af kwam met een boete van driemaal f 250,—. (Voor elk slachtoffer f 250,—...). Zijn overtreding van de geneesmiddelenwet kwam hem op niet meer dan f 500,— te staan. Een ander hoofdstuk is dat hij dertig mille boete kreeg wegens belastingontduiking op grote schaal, maar dat kunnen we hier buiten beschouwing laten.

De straf echter, die Oeds S. is opgelegd wegens zijn onverantwoord doktertje spelen is stellig te laag. De man zal de boete als een bedrijfsrisico incalculeren zoals anderen dat doen met een bon wegens fout parkeren. Omdat de officier van justitie Oeds S. geen ernstige nalatigheid had ten laste gelegd (wél het veroorzaken van zwaar lichamelijk letsel, maar dat achtte de rechtbank niet bewezen) kwam Oeds S. er bij uitstek genadig af.

Zo'n geval leert ons ook wat er terecht van zal komen, wanneer ooit de plannen van staatssecretaris Hendriks voor het wetsontwerp waarbij aan onbevoegden met voorbehoud een zekere bevoegdheid zou worden gegeven, wettelijke kracht krijgen. Die onbevoegden aan wie een vinger wordt gereikt zullen niet aarzelen de hele hand te grijpen. Wat zal er dan van de strafsancities terecht komen, wanneer er nu al zo halfbakken wordt opgetreden of kan worden opgetreden?

En wat het geval te Deventer betreft: het laat zich indenken, dat iemand die van een kwakzalver gevaarlijke medicijnen heeft gekregen en daar ziek van wordt niet aanstonds aan zijn huisdokter alles opbiecht van zijn gang naar de „bottendokter“. Bovendien was het ook in het

Zwolsche ziekenhuis maar bij toeval dat werd ontdekt dat ziekte-verschijnselen moesten worden toegeschreven aan overdoses van vitamine D3. Wil men duidelijker bewijs hoe moeilijk het is om onbevoegden te grijpen op hun gevaarlijke handelingen?

De staatscommissie De Vreeze (mr. De Vreeze, niet dr. De V. zoals abusievelijk in ons vorige nummer vermeld) waarvan het rapport thans het op handen zijnde wetsontwerp van staatssecretaris Hendriks moet inspireren baseert zich op de onvoldoende handhaving van de wet op de uitoefening van de geneeskunst en zegt dan: laten we de onbevoegden een beperkte bevoegdheid geven, maar dan moeten ze wel van een paar zaken afblijven die voorbehouden blijven aan de bevoegden. Of men in een onbegrijpelijk optimisme verwacht dat de onbevoegden, die zo duidelijk tonen onverantwoord te werk te gaan dan plotseling hun grenzen zullen kennen en er bijvoorbeeld van af zullen zien om geneesmiddelen duur aan de man of vrouw te brengen?

Het ware goed geweest wanneer de commissie De Vreeze, inplaats van af te gaan op een paar statistieken van het aantal veroordelingen, zich eens reenschap had gegeven van de praktijk van de kwakzalverij. Oeds S. uit Nieuwleusen en J. S. uit Deventer hadden de commissie het nodige kunnen leren. De commissie had in elk geval geweten met wat voor slag mensen de Nederlandse gezondheidszorg in zee moet gaan wanneer de plannen ooit wettelijke basis zouden krijgen.

In de Kosmos is het aan „het rommelen“

HET MEDITATIECENTRUM „De Kosmos“ (Prins Hendrikkade 142) te Amsterdam had in november en december weer een cyclus van lezingen georganiseerd over „Alternatieve Geneeswijzen“. Jaap van Ruller lichtte dat als volgt toe:

„In de Kosmos, meditatiecentrum op de Prins Hendrikkade, waar eens de AJC, Centraal Stationsjongeren en Fantasio huisden, zijn de strijdlieiders en de hasjdampen opgetrokken. In de vijf jaar van haar bestaan (sinds december 1969) is de Kosmos in de stad een bekend instituut geworden, niet alleen vanwege een sauna zonder bijbedoelingen en de overheerlijke vegetarische croquetten uit het Kosmosrestaurant, maar vooral ook door het aanbieden van cursussen, workshops of hoe je ze ook noemen wilt, in bewustwording. Bewustwording van jezelf, je lichaam, je geest, omdat wij vinden dat de beste specialist die je over deze dingen kunt raadplegen *jijzelf* bent. Wij vinden het onrustbarend te zien dat de meeste mensen zich uitleveren aan een autoritaire en symptoombestrijdende geneeskunde, die op zijn beurt weer in de greep zit van de far-

Leerstoel voor homeopathie?

IN EEN INTERVIEW met het Parool heeft de scheidende rector-magnificus, prof. dr. A. de Froe (hij doceert aan de Universiteit van Amsterdam antropobiologie en menselijke erfelijkheidsleer) tegen de journalist Dwarshuis het een en ander verteld over de bestuurlijke problemen aan de universiteit. Zo merkte hij o.a. op:

„Over de waarheid kun je niet stemmen. Er zijn aan een universiteit bestuurlijke problemen waarbij niet de meerderheid dient uit te maken wat er moet gebeuren. Om te kunnen oordelen over hoe de wetenschap en het onderwijs zich zullen ontwikkelen — daarvoor is een specifieke deskundigheid nodig. (...) „Het is geen kwestie van stemmen (om) uit te maken of de homeopathie zo van belang is voor de medische wetenschap, dat de faculteit der geneeskunde een leerstoel er voor moet instellen. (Ja, natuurlijk),“ aldus prof. De Froe.

maceutische (groot)industrie“. Aldus het staflid van de Kosmos, Jaap van Ruller.

„In de geneeskunde is het aan het rommelen. De belangstelling voor alternatieve stromingen is groeiende, de Koninklijke Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst opende de discussie-sluizen voor wat nog „randgebieden der geneeskunst“ genoemd wordt door haar jaarcongres (te Zwolle op 11 oktober jl.) daaraan te wijden. Natuurartsen, homeopathen, acupuncturisten hebben handen vol werk. Steeds meer informatie komt beschikbaar over de schadelijke bijwerkingen van chemische geneesmiddelen. De kostenstijging in de gezondheidszorg begint gigantische afmetingen aan te nemen“.

Het is geen kunst om een aantal kreten nog eens aan het papier toe te vertrouwen. En zonder bezwaar alle problemen van de gezondheidszorg maar op één hoop te gooien, alsof natuurgenezers, piskijkers, iriscopisten, strijkers, wichelroede-goochelaars, naaldenprikkers en wat al niet dat alles wel eens netjes uit elkaar zullen halen en zullen vertellen wat al diegenen, die jaren studeerden, die jaren ervaring opdeden, met al hun kundigheid en toewijding volgens de staf van de Kosmos maar niet willen inzien, in de greep als zij zitten van „de farmaceutische (groot)industrie“. Wij hopen van harte dat de Kosmosstaf handen vol werk zal hebben, maar dan aan het bakken van haar overheerlijke vegetarische croquetten. En laat men liever niet rommelen in allerlei vormen van kwakzalverij, dat overgieten met een kwasi-modieus sausje zodat het aantrekkelijk wordt voor wat jonge mensen, die, als zij eens in een sauna-met-bijbedoelingen buiten de Kosmos verdwalen en daar, laten we zeggen een „longontsteking“ oplopen, wat blij zullen zijn dat er nog een „autoritaire en symptoom-bestrijdende geneeskunde“ is.

LOURDES

STAATSSECRETARIS J. HENDRIKS van Volksgezondheid was in Tilburg directeur van een ziekenfonds. Bij dat ziekenfonds was ook een Lourdes-ziekenfonds waaruit elk jaar de reis van een paar honderd zieken kon worden bekostigd. De heer Hendriks ging dan graag mee als ziekenbegeleider. Tijdens een vraaggesprek voor het weekblad De Tijd vroeg P. van der Eijk de staatssecretaris naar aanleiding van die reizen naar het Franse bedevaartsoord: — Geloof U in wonderen?

De staatssecretaris antwoordde: In de 35 of 40 keer dat ik in Lourdes ben geweest heb ik nooit wonderen in de klassieke zin meegemaakt. Ik durf ook wel zover te gaan om bij zogenaamde wonderen vraagtekens te zetten. Wat vijftig jaar geleden als een wonder werd ervaren dat kan misschien nu, bij de huidige stand van de medische wetenschap, niet meer als een wonder getypeerd worden. Ik weet het eenvoudig niet. Ik heb er geen oordeel over. De zaak moet ook anders gezien worden. Het gaat om een religieus beleven. De mensen gaan naar deze plek op de wereld, waar toch wel iets bijzonders gebeurd is, om met elkaar hulp, een beetje sterkte en vertroosting te zoeken. Ik kan dat wel goed begrijpen ook. De mensen zoeken elkaar toch overal op om elkaar sterk te maken. Mag dat dan in het religieuze leven ook een keer? Het heeft op mij altijd grote indruk gemaakt”.

Gebitsrooierij

HET MEDISCH TUCHTCOLLEGE in Den Haag heeft een 75-jarige tandheelkundige van een tandheelkundig instituut tot een boete van f 2500 veroordeeld. Een patiënt had geklaagd dat na het trekken van zijn tanden er in de kaken nog tien wortelresten zaten. Het medisch onderzoek voor de narcose was onvoldoende geweest. De narcose, toegediend door een 74-jarige arts, duurde maar vier minuten. De injectienaald bleef in de arm zitten om bij complicaties een extra injectie te geven. De maximum duur van de narcose was tien minuten en het trekken van een nagenoeg volledig gebit moest dus in ijtempo gebeuren.

Wij herinneren nog aan wat de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij in een uitzending van Koning Klant zei over de „rooi-inrichtingen”. Zie ons februarinummer, blad. 6.

Winterhielen

NICO SCHEEPMAKER, DIE onder de titel „Trijfel” dagelijks in een aantal regionale bladen over allerhande zaken schrijft kreeg onlangs van een lezer, Jan van Oudheusden te Oosterlittens, een brief over een wondermiddel, dat we de lezers van het Maandblad tegen de Kwakzalverij niet willen onthouden.

„Het zal in de strenge winter van 1963 zijn geweest dat ik als arbeider de landmeter assisteerde bij een particuliere opdracht in Meerkerk. De aard van het werk is me ontschoten, maar het feit dat we al halverwege de voorbereidingen op het terrein door de twee belendende partijen koffie aangeboden kregen, duidt op een afscheidingskwestie. Tijdens een van die koffiepauzes ging het gesprek naar enkele gemeenplaatsen over het winterse weer en de lichamelijke ongemakken die daarmee gepaard gaan. Het was op dat moment dat de gastvrouw het volgende verhaal begon:

Haar dochter werd al van kindsbeen af geplaagd door winterhielen, zo erg dat ze met het wisselen der seizoenen ook van schoenmaat moest veranderen. Tot op zekere dag een vrouwtje, dat in een riet-snijdershuisje aan de gorzen iets buiten het dorp langs de dijk naar Leerbroek haar tweede woning had, sprak: „Bestrijk je voeten met de gal van een op Witte Donderdag geslacht varken en je zult van die bezoeking voor altijd verlost zijn”. De dochter, die haar raad opvolgde, heeft naar men mij verzekerde in de tien jaar na het gebeurde nooit enig spoor meer van het oude euwel ondervonden!”

Pseudo-arts veroordeeld

EEN 31-JARIGE MAN, die zich voor „klinisch psycholoog” en soms voor „gynaecoloog” had uitgegeven en in die hoedanigheid ontuchtige handelingen met jonge vrouwen had gepleegd, is door de rechtbank te Amsterdam ter beschikking gesteld van de regering.

De slachtoffers van de man vonden zijn optreden, lezen wij in De Volkskrant, niet in overeenstemming met de medische ethiek. Sommige vrouwen verklaarden later, dat zij onder psychische druk waren gezet door de man, maar lichamelijk geweld kon volgens de rechtbank onvoldoende worden bewezen.

Volgens een psychologisch rapport had

de pseudo-arts „zijn slachtoffers in vrij korte tijd in dusdanige geestelijke verwarring weten te brengen dat ze in een status van seksuele horigheid belandden”. De man werd onvoorwaardelijk terbeschikkingstelling opgelegd, omdat deze als voorwaardelijke maatregel bij een vorige straf was uitgesproken.

Astroloog en fotograaf

IN EEN UITGAVE, getiteld „Ons Koningshuis”, was enige tijd geleden een artikel te lezen over de eerste foto's van prinses Beatrix en Claus van Amsberg, in mei 1965 gemaakt. De freelance-fotograaf John de Rooy fotografeerde het paar toen in de tuin van kasteel Drakensteyn in de Lage Vuursche, en deze foto bracht het Nederlandse publiek op de hoogte van de keuze van de prinses. De Rooy vertelt aan de schrijver van het artikel hoe hij dagen lang voor Soestdijk en Drakensteyn had post gevat, praatjes met buurtbewoners had gemaakt, waartoe hij zelfs de omgeving zorgvuldig in kaart had gebracht, om maar niets aan het toeval over te laten. Ja, hij raadpleegde een astroloog. En wat zei deze hokus-pokusman? Dat wat John de Rooy graag wilde horen. „De horoscopen van hem en Beatrix” kwamen op zoveel punten overeen, dat alleen De Rooy in staat zou zijn de eerste foto van Beatrix' verloofde te maken”.

Overigens werd er indertijd verteld, dat De Rooy een tip uit Soestdijk had gekregen. Feit is in elk geval dat de indiscrete kijk in de tuin van Drakensteyn hem niet euvel werd geduid, want een paar maanden later mocht hij er bij zijn om de verloofingsfoto's te maken en naderhand was hij verschillende malen bij prinses Irene en prins Karel Hugo die toen nog in Spanje mochten wonen.

De hooggezetten relaties hebben de fotograaf geen geluk gebracht. De opbrengst van de foto's verdween als sneeuw voor de zon. De Rooy raakte aan het zwerven en men is hem gaan vergeten. Zal ook dat in de sterren hebben gestaan?

DE HAAGSE ZENUWARTS J. van Londen wordt op 1 april hoofddirecteur bij het directoraat-generaal van de volksgezondheid van het ministerie van volksgezondheid en milieuhygiëne. Hij wordt dan tevens hoofdinspecteur van de geestelijke volksgezondheid als opvolger van wijlen dr. P. Baan.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, Dierenarts te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, Vice-President Arrondissements-Rechtbank te Arnhem; J. E. Buiten Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid b.d., 't Harde; P. L. Stal, Arts te Hilversum; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonneés: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.